

Türkiye 2. Teknik Eleman Kurultayı toplandı

Teknik eleman birliği güçleniyor ...

FAŞİZM ve TEKNİK ELEMANLAR

Cinayete kadar varan faşist saldırılar, gittikçe yoğunlaşan anti-demokratik baskılar, kamu kesiminde çalışan tüm yurtseverleri ezmeye yönelik kıyımlar... Yaşadığımız dönemin çarpıcı özelliği bu. MC. Hükümetinin işbaşına gelmesi ile artan ve şiddetlenen, bir yerde resmileşen faşist saldırı ve baskılar daha da artarak, daha da şiddetlenecek, gözükene de bu...

Tüm demokratik kuruluş ve güçler, tüm çalışanlar faşist saldırı ve baskının hedefleri. Böyle olması doğal. Bunlar, MC. Hükümetinin ekonomik politikasından, anti-demokratik tutum ve davranışından yana olmayacaklarına göre, yapılacak olan da açıkça belli : Demokratik kuruluşları kökünden yıkmak, çalışanların yasalarca zaten sonuna kadar kısıtlanmış demokratik hak ve özgürlüklerini daha da kısıtlamak için her tür yasal düzenlemeye girişmek, bunu hemen kotaramayacaklarsa ellerindeki her tür ekonomik uygulama aracını kullanarak, çalışanları bölmek, baskı altına almak, onları sindirmek...

Hergün bu tür davranışların somut örneklerini görüyoruz. Özerkliğini 12 Mart Döneminde yerle bir ettikleri üniversitelerdeki anti-demokratik uygulamaları, en doğal haklarını elde etmek, savunmak için bir araya gelen öğrencilerin demokratik eylemlerine karşı sürdürdükleri silahlı saldırılar, çalışanların bir kesimini oluşturan öğretmenlere ve onların demokratik kitle örgütlerine karşı düzenledikleri silahlı saldırılar, özerkliğini yine 12 Mart Döneminde hemen ortadan kaldırdıkları T.R.T. Kurumunun sınırlı da olsa bir ölçüye kadar yaptığı, anayasanın demokratik ve sosyal devlet ilkesi doğrultusundaki yayınlarına olan tahammülsüzlükleri ve bunun sonucu yargı organlarının kararlarını bile hiçe sayarak giriştikleri TRT'nin fethi harekâtı, sıkıyönetimi, işçilerin Anayasal grev haklarını kullanmalarını engellemek ve böylece toplu sözleşme görüşmelerindeki pazarlık güçlerini kırmak için bir araç olarak sürdürmeleri, yine aynı sı-

(Devamı Sayfa 5'de)

■ **TEKNİK ELEMANLARIN SENDİKAL MÜCADELESİ, TÜM TEKNİK ELEMANLARI ÇATISI ALTINDA TOPLAYAN TÜTED ÖNDERLİĞİNDE VERİLECEKTİR.**

7, 8 Haziran tarihlerinde Ankara'da toplanan Türkiye 2. Teknik Eleman Kurultayı Teknik Elemanların sendikal mücadelelerini güçlendirecek kararlar aldı ve teknik elemanların birliği dorultusunda öneriler getirdi.

Teknik elemanların bundan sonraki mücadelesine ışık tutacak ve mutlaka hayata geçirilmesi gereken, teknik elemanların birliği doğrultusundaki ilkeleri ve bu ilkeler ışığında, daha ileri düzeyde örgütlenme için alınan kararlar özetle şöyledir :

TEKNİK ELEMANLARIN SENDİKALAŞMA MÜCADELESİNİN İLKELERİ :

a) Teknik elemanların sendikal haklar mücadelesi, halkımızın ve tüm çalışanların mücadelesinin bir parçasıdır.

Bu ilke hayata geçirilmelidir. Bu ilke mücadelemizin siyasi özünü belirler. Sendikal haklar, birleştirici olur düşüncesi ile, salt ekonomik çıkarlarla savunulmamalıdır. Egemen güçler sendikal hakları kabul etmek zorunda olduklarından sarı sendikacılığında tezgahlarlar. Sendikal haklar mücadelesi, tekelleri sermayenin egemenliğine karşı, anti faşist, anti emperyalist mücadele ile içiçedir. Bu mücadelede bağımsızlık ve demokrasiden yana tüm siyasi partilerin, açık tavır almaları istenmeli, programlarda tüm çalışanların ve teknik elemanların sendikal haklarının açıkça yer alması sağlanmalıdır.

b) Teknik Elemanların Sendikal Haklar Mücadelesi bir bütündür.

Bu bütünlük, soyut birliktelik düzeyinde kalmamalıdır. Birlik, tüm teknik eleman örgütlerini ve örgütlerin tabanlarındaki farklı kesimleri kucaklamalıdır. Yoksulluğa, işsizliğe ve ücretli çalışmaya itilen serbest çalışan teknik elemanlarda, sendikalaşma mücadelesinin bir parçası olarak ele alınmalıdır. Bu ancak örgütlerin sürekli bir araya gelmesiyle gerçekleştirilebilir.

c) Mücadelenin bütünlüğü ve birliği, somut hedeflerin kazanılmasına açık olmalı, güçler birleştirilirken, örgütsel inisiyatifler güç kazanmalıdır.

d) Örgütlenme, üretimi, yani işi, işin yapıldığı yeri esas almalıdır.

Yapay çelişkiler yalnızca örgütler arasında değil, bizzat işin yapıldığı yerde tabanda giderilmeye çalışılmalıdır. İşyeri esasına göre örgütlenme yeni ve dinamik kadroların oluşmasını da sağlayacaktır. Bu örgütlenmede güncel sorunlarla, amaçlarımız

■ **GELECEK YIL TOPLANACAK OLAN 3. TEKNİK ELEMAN KURULTAYININ DÜZENLENMESİ İÇİN TÜTED GÖREVLENDİRİLDİ.**

içiçe savunulmalı, mücadelenin bütünlüğü ve sürekliliği hayata yansımalıdır.

e) Sendikalaşma, işçi sendikaları içinde olmayı amaçlamalıdır.

Şu anda özel kesimde ve bazı iktisadi kamu kuruluşlarında, yasal olarak sendikalaşma hakkı olan teknik elemanlar mutlaka, varolan işçi sendikalarına katılmayı yönlendirilmelidir.

f) Teknik eleman örgütleri arasında birliği amaçlayan, dayanışma, ortak çalışma ve destek eleştiriden bağımsız olamaz. Birlik doğrultusunda örgütler arası çelişkiler, fiilen ve sistemli bir şekilde bir araya gelinerek çözümlenebilir.

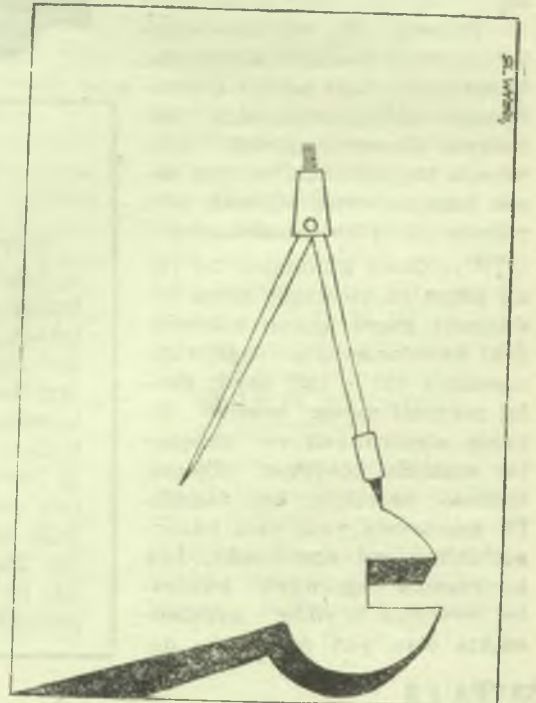
TEKNİK ELEMANLARIN DAHA GÜÇLÜ VE İLERİ DÜZEYDE ÖRGÜTLENMESİ İÇİN ÖNERİLER

1 — Teknik elemanların sendikal haklarını elde etme mücadelesi, tüm teknik elemanları çatısı altında toplayan demokratik bir kitle örgütünün önderliğinde verilecektir.

2 — Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) bu önderliği üstlenebilecek nitelikte olan tek örgüttür.

3 — TÜTED vereceği mücadele tüm meslek örgütlerimizce desteklenmelidir. Bu desteğin somut olarak gerçekleştirilebil-

(Devamı Sayfa 5'de)

Üstün çalışma gösterenler! Amirlerinin takdir hakkını etkileyecek...

YAN ÖDEMELER POLİTİK BASKI ARACI OLARAK KULLANILIYOR

Ekonomik ve sosyal çalkan-tilara sahne olan ülkemizde, demokratik hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması gibi özlmler, gerçek ve hızlı bir kalkınma zorunluğunu da dile getirmektedir. Bu gerçek, toplumun bütün kesimlerinde yadsınamayacak bir biçimde ve açık ortaya çıkmıştır.

Çeşitli meslek dallarındaki teknikeri, teknisyeni ve mühendisi ile tüm teknik elemanlar, bir değer yaratıcısı olarak kalkınmanın önemli ögesini oluştururlar. Bu büyük ve etkin potansiyelin niteliğine uygun hizmet sunabilmesinin ana koşullarından biri, yeteneklerini öz-gürce ortaya koyabilecekleri bir çalışma ortamına kavuşmak, bir diğeri ise, ekonomik sıkıntılardan arınmış olmaktır. Bu çok önemli iki koşul sağlanabildiği takdirde, teknik elemanlar, hizmetlerini halk yararına sunabilirler.

Ama ne var ki, ülkenin geri kalmışlığını hazırlayan sömürücü egemen güçler, bu gerçeği çok iyi bildiklerinden, yıllar yılı, teknik elemanlar arasında bir takım yapıy ayrıcalıklar yaratmak ve körüklemek suretiyle, onların bütünleşmesini önlemişler, ayrı ayrı saflarda cılız ve etkisiz bir konumda tutabilmeyi başarmışlardır.

Uygulanagelmekte olan bu politika zincirinin önemli halkalarından biri de devlet personel yasası ve bu yasadaki kaynakları yan ödeme kararnamele-ridir.

Bilindiği gibi, 657 sayılı devlet personel yasası, ülkemizde, burjuvazinin batı tekelci kapitalizmiyle bütünleşerek hızlı bir gelişme dönemine girdiği 1965 yılında tezgâhlanmış ve 1327 sayılı kanunla rötüs edilerek 1970 yılında yürürlüğe konulmuştur.

Uygulama gününden bu yana geçen 4,5 yıl içinde sayısı bir düzineyi geçen kanun hükmündeki kararnamelerle değişikliğe uğratan 657 - 1327 sayılı devlet personel yasası, temelde ülkenin sömürülmesi ve çalışanlar arasında böl-yönet ilkesini içermesi nedeniyle, her değişiklik sonrasında yeni yeni huzursuzluklara yol açmaktadır. İşte bu yasanın öngördüğü hükümler uyarınca 3 yıldır uygulanmakta olan yan ödemeler de,

kendisine kaynak olan temel yasanın özündeki ilkeye uygun olarak, teknik elemanlar arasındaki huzursuzlukları arttıracak bir biçim taşımaktadır.

Her bütçe yılında yeniden hazırlanması öngörülen yan ödeme kararnamelerinin çarpıcı hükümleri, yan ödeme alabilecek elemanların bağlı oldukları

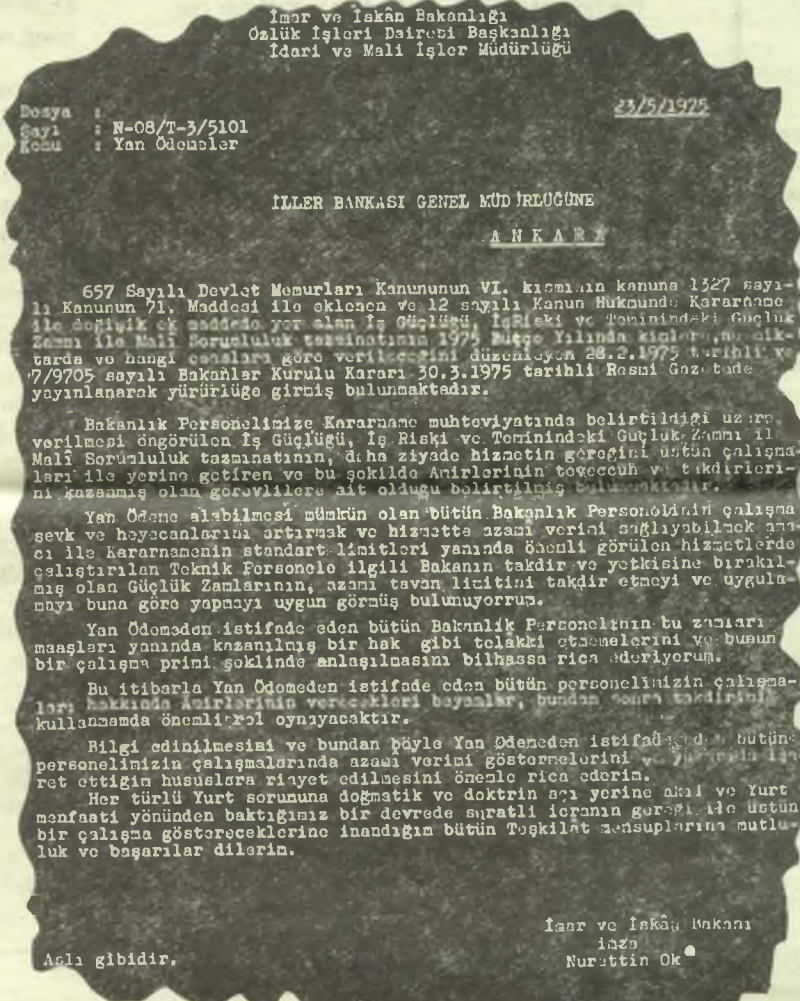
amir tarafından saptanması ve önerilmesi ile, ilgili Bakanın onayının alınması koşuludur. Ayrıca her yıl yeniden hazırlanan kararnamedeki ödenek miktarları, teknisyen, tekniker ve mühendisler arasında, yaptığı işle bağdaştırılması olanaksız büyük farklılıklar taşımaktadır.

Veriliş biçimi ve ödenekler

arasındaki ayrıcalıklı farklar, teknik elemanları ekonomik baskı altında tutarak amirlerinin her dediğini yerine getirecek bir kapıkulu haline getirme amacını gütmektedir.

Büroda, şantiyede, arazide, yeraltında veya fabrikalarda aynı koşullar içinde çalışan aynı nitelikteki elemanlar arasında birbirlerinden farklı yan ödeme alan, ya da, biri alırken diğeri bundan yoksun bırakıldığı uygulamalar herkesin gözü önünde yapılmıştır, yapılmaktadır. Örneğin, uygulamanın ilk yılında teknikerlere sus payı kabildinden verilen cüz'i bir ödenek, ikinci ve üçüncü yıl uygulamalarında daha da geriletılarak tavan değerine göre 1/6 ya da 1/8 oranına düşürülmüş, bazı kuruluşlarda da tamamen kaldırılmıştır. Belediyelerde hizmet gören teknik elemanların tümü için bu ödenek geçen yılki ödemelerin yarısına düşürülmüştür. Burada yayınladığımız bir belge yan ödemelerin MC hükümetince nasıl bir baskı aracı olarak görüldüğünün en taze örneklerinden biridir.

Sömürü düzenine payanda yapılan ve çalışanların baskı altında tutulmasını amaçlayan personel kanunu ve yan ödemelerin, gerçekte teknik elemanların mücadele birliğine yönelik olduğu unutulmamalıdır. Teknik elemanlar ekonomik güvencelerinin sendikal haklardan geçtiğinin bilincindedir.

2. TEKNİK ELEMAN KURULTAYI KARARLARI İŞİĞİNDE

TÜTED İstanbul Şubesi üye ortak toplantısı yapıldı

TÜTED İstanbul Şubesi İkinci Teknik Eleman Kurultayının hemen ardından, üyeleri, diğer teknik eleman örgütlerinin yöneticileri ve diğer teknik eleman örgütlerinde oluşturulan sendikalaşma komisyonu üyeleri ile birlikte bir toplantı düzenledi. 12 Haziran günü yapılan toplantıya oldukça önemli sayıda TÜTED üyesi katıldı. İkinci Teknik Eleman Kurultayında oybirliği ile alınmış olan kararların tümünün okunması ile başlayan

toplantıda, teknik elemanların birlikteliği yolunda daha güçlü bir sendikalaşma mücadelesi verebilmek için TÜTED'in örgütlenmesinde uygulanabilecek yöntemler tartışıldı.

İkinci Teknik Eleman Kurultayına sunulan raporun ve Kurultayda alınan kararların tüm teknik elemanlar tarafından özümlemesi için çok sayıda basılarak dağıtılmasının gerekliliğini vurgulanarak, genel konularda ve somut konularda şu te-

menni kararları alındı :

■ TÜTED İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu en kısa zamanda, ayrıntılı bir çalışma programı hazırlamalı, bu programı İstanbul'daki tüm üyelerine göndermeli ve İstanbul'daki üyelerinin tümüne açık bir toplantı düzenlenmelidir. Çalışma programı hazırlanırken özellikle şu konulara yer verilmelidir :

■ İstanbul'da, gerek işyerlerinde, gerekse bölgesel olarak (Devamı Sayfa 5'de)

“TEKNİK ELEMANLAR, ÇALIŞANLARDAN VE İŞÇİ SINIFINDAN SOYUTLANAMAZ,,

100 yıla yakın süredir işçilere sendika kurma hakkı toplu iş sözleşmesi yapma hakkı ne zaman nasıl verilmiştir, zaman zaman nasıl geri alınmıştır? 1961 anayasasına memurların sendika kurması bir yasal düzenleme olarak nasıl girmiştir, 12 Mart faşist döneminde anayasadan bu hak yasal madde olarak nasıl çıkmıştır? Daha doğru bir ifadeyle faşist ekonomik şartlar, hangi toplumsal şartlar, hangi siyasal ve sosyal güçler çalışanlara bu hakkı zaman zaman tanıır hale gelmekte, zaman zaman ortadan kaldırmaktadır. Tüm çalışanların sendikalaşması, toplu iş sözleşmesi yapma ve grev hakkına kavuşması için önümüzdeki dönem vereceği mücadelede bunun çok iyi değerlendirilmesi gereklidir.

Yüzeyde ama özsel sonuca varacak olursak şunu söylemek mümkün olacaktır; dışa bağımlı kapitalist bir ülke olan Türkiye’de dışa bağımlı burjuvazi kendi çıkamazının söz konusu olduğu her dönemde çalışanların tüm haklarını ortadan kaldıracak girişimlere girmiş, özellikle ulusal ve uluslararası sermayenin ve emperyalizmin bunalıma girdiği dönemlerde de bunun ülkemizde yansması mutlaka ve mutlaka görülmüştür. Bu açıdan sorunu ülkemizin tüm yapısıyla değerlendirmek ve çözüm aramak gerekmektedir.

SENDİKALAŞMA TÜM ÇALIŞANLARIN SORUNUDUR

Çalışanların sendikalaşması sorunu, teknik eleman sorununda da belirlediği gibi yalnız teknik elemanların sorunu değildir. Tüm çalışanların tüm emeği ile geçinenlerin sendikalaşması, toplu sözleşme yapması ve grev hakkına kavuşması bütünü içerisinde bu sorunu düşünmek gerekmektedir.

Bu açıdan bir zorunluluğu ifade etmek istiyorum: Bundan sonra bu tip kurultayların yalnız teknik eleman kurultayı şeklinde değil bu gündem açısından tüm çalışanların demokratik kitle örgütlerinin, özellikle Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunda varacağı toplantılarda somut eylem birliğinin ve güç birliğinin saptanmasına olanak verecek şekilde düzenlenmesi, bu konudada tüm yetkililerin

bunu kendisine görev bilmesi bir zorunluluğun ifadesi olmaktadır.

MEMURLARIN SENDİKAL HAKKI VE BİR ÇELİŞKİ

Bu kısa girişten sonra 1961 Anayasasında tüm çalışanlara sendika kurma hakkı mevcut idi. Ancak işçiler için anayasal bir düzenleme olarak getirilmiş olan toplu sözleşme ve grev hakkı işçi olmayan kamu görevlileri için anayasa ile düzenlenmemiştir.

Ancak engellenmemiştir de, sadece gerekçe ile anayasaya bu hükmün konulmamasının nedeni açıkça belirtiliyordu. Deniyordu ki kamu düzenini korumak bakımından elbetteki memur olan kamu görevlilerine işçiler kadar serbestçe grev ve toplu iş sözleşmesi hakkı tanınmaz. Anayasanın memurlara grev hakkını bir anayasal düzenleme olarak getirmeyişinin gerekçesi yine anayasanın gerekçesinde bu şekilde belirtiliyordu.

Üst hukuksal yapıda geriye götürülen anayasanın bugünkü şeklinde memur kimdir?, sorusuna bakmak ve Anayasa ile getirilen devlet memurlarının sendika kurma yasağının, hangi sınıflar yararına işlemektedir? Bugünkü yapıyı bugünkü veriyi esas alarak ve kendi mantığı içerisinde çelişkileri sergilemeye çalışalım. Memurların sendika kurma hakkı sendikalara üye olma hakkı yasaklanırken, işçi sendikalarına üye olma veya işveren sendikalarına üye olma diye bir ayırım yapılmamıştır. Bir başka deyişle memurlar işveren sendikalarına üye olabilir, işçi sendikalarına üye olamaz diye bir kısıtlama getirilmemiş. Doğrudan doğruya memurların sendikalara üye olamayacağı yasağı getirilmiştir.

Bu yasaklama yalnız anayasanın 47. maddesindeki değişikliklerle kalmamıştır. Anayasanın 119. maddesinde kamu kuruluşlarının yönetim ve denetiminde görev alanlar, siyasi partilere üye olamazlar ve sendika üyesi olamazlar hükmü yer almıştır. Anayasa hükmü bu olmasına rağmen, emeğin demokratik kitle örgütü olan sendikalarda, emeği savunan sendikalarda devlet memurları üye olarak yer almamış, ancak aynı devlet memurları hemde birinci dereceden devlet memurları işveren

sendikalarına üyeliklerini devam ettirmişler, halen devam ettirmektedirler. Öyleki en üst işveren konfederasyonlarında yönetici olarak görev yapmaktadırlar.

O halde anayasadaki bu yasak; örgütlenme sermayeden yana ise yasak değil, emekten yana ise yasak olarak işler hale gelmiştir. Daha özüne gidermeniz Anayasa suçu işlemektedir. Diğer taraftan yine Anayasanın 117. maddesinde memurun devlet memurunun kim olduğu tanımlanmaktadır. Kanımca ilginç olan bir durumda burada kendisini göstermektedir. Anayasanın 117. maddesi; devletin yapmakla yükümlü bulunduğu asli ve sürekli görevler genel idare esaslarına göre memurlar eliyle yürütülür hükmünü taşımaktadır. Yani hiç bir iş gösterilemez ki, şayet o görev devletin yapmakla yükümlü bulunduğu asli ve sürekli bir görev ise, orada memur olmayan kişiler istihdam edilemez yani işçi statüsünde kişiler istihdam edilemez.

Konuya bu açıdan baktığımız zaman yeraltı madenlerinin işletilmesinin devletin asli ve sürekli görevi olup olmadığını sormamız gerekiyor. Şayet Türkiye’nin ulusal kaynaklarını işletme devletin asli ve sürekli görevi ise bu işletmelerde memur statüsünden başka bir kimsenin çalışmaması gerekir. O zaman yabancı şirketlerin, İngiliz şirketlerinin, özel sektörün işlettiği yeraltı kaynaklarının nasıl işletildiğini soruyoruz.

Eğer eğitim devletin yapmakla olduğu asli ve sürekli bir ödev ise ilk öğretimden orta öğretimin son basamağına kadar özel okulların varlığının Anayasanın bu hükümlerinin karşısında nasıl olabildiğini soruyoruz. Bütün bunlarda bizi şu sonuca götürmektedir, değerli arkadaşlar. Anayasanın bir çok maddesinde emekçi halkın demokratik isteklerine olanak verecek hükümler yer alabiliyor. Ancak siyasal gücü elinde bulunduranların siyasal yapısı bu kullanımı kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda kullanmalarına ve değerlendirmelerine yol açıyor. Bunun ötesindeki bir uygulamayı, yalnız ve yalnız bu açıdan düşünerek sağlamak mümkün ol-

madığı içindir ki her mücadeleimizde olduğu gibi bu konudaki yani tüm çalışanların demokratik isteklerine kavuşması mücadelesinde de bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm bütünselliği içerisinde hareket etmek gerçek çözüme ulaşmanın tek yolu olduğunu bizlere göstermektedir.

TEKNİK ELEMANLARIN SENDİKALAŞMASI

Teknik elemanlar bu genel içerisinde, özel olarak düne kadar sermaye sınıfı tarafından ayrıcalıklı bir statü içerisinde tutularak, sermaye çıkarları doğrultusunda hizmet vermeye yönlendirilmek istenmektedir.

Siyasal iktidarlar öyle bir teknik elemanlar gurubu arzulamışlardır ki bilimsel olmayan projelerine, bilimsel onayı versin. Gayri-millî projeler, millî projeler diye halka yutturulsun ve bunun aracı olarak da teknik elemanlar daima kendi yanlarında yer alsın. Bugün kıvançla görüyoruz ki teknik elemanlarımız kendi sınıfsal çıkarlarının bilincinde, sınıfsal yerlerini alma durumuna gelmişlerdir. İşte düne kadar sürdürülen bu ayrıcalıklı yapının subjektif yansıması olarak teknik elemanlar bir takım yanlış diyebileceğimiz örgütlenme biçimleri içerisinde kendilerini görmek isteme eğilimini göstermişlerdir.

Bunlardan birisi raporda da değinilen ve tamamen görüş olarak paylaştığım elit sendikalarda toplanma tutkusudur. Değerli arkadaşlar Türkiye’nin bugünkü nesnel koşullarındaki hukuksal imkânsızlıklar bir yana bırakılsa dahi bunu savunma ve isteme temelde teknik elemanları çalışanlar gurubundan özellikle işçi sınıfından soyutlamak sonucunu doğuracaktır. Asıl yanlış burada kendisini göstermektedir. Bu yanlışların ve geçmişteki uygulamaların bir sonucu olarak işyerlerinde teknik elemanlar işçilerle bütünleşme yerine işçilerden kopmuşlardır.

BİRLİKTE MÜCADELE GEREKLİDİR

Bugün tüm çalışanların ve teknik elemanların sendikalaşma toplu sözleşme, grev hakkını savunurken bu mücadeleye işyerlerinde işçilerle pratikte bütünleşerek başlamak zorundayız.

(Sonu Sayfa 4’de)

“TEKNİK ELEMANLARI İŞÇİ SENDİKALARINDA ÖRGÜTLENMEYE ÇAĞIRIYORUZ,,

2. Kurultayda konuşan Dinçer Doğu özetle şöyle demiştir :

Arkadaşlar sözlerime kafa ve kol emekçilerinin birliğini sağlamak için buraya toplanmış olan sizlere, bizim görüşlerimize ve inançlarımıza uygun bir raporu bizlere sunan kurultayı hazırlama komitesindeki görevli arkadaşlara teşekkür ederim.

Sermaye sınıfının kendi uydurduğu bir tanımla, beyaz yakalılar ve mavi yakalılar diye üretim araçlarına sahip olmayan, emeklerini satarak geçinen aynı kitle içerisinde bulunan insanları iki kesime ayırma birbirine karşı kullanma dönemleri artık geride kalmaktadır.

Bunu şöyle açıklayabiliriz : Türkiye'de alt yapı ve üst yapı değişikliklerinin birbiri ne orantılı gelişmesi, yani emekleriyle geçinen insanların hızlı bir şekilde politize olmaları, toplum içindeki tanımlarını iyi değerlendirmeleridir.

Bundan beş sene evveline kadar sermaye sınıfı işyerlerinde çalışan teknik eleman ve büro personeline ayrıcalıklı uygulama ile onları mavi yakalı dedikleri kişilerden soyutlama yöntemini artık terketmeye başlamıştır. İşçilerin devrimci sendikalar içerisinde örgütlenerek işverenlere karşı yapmış oldukları ekonomik mücadeleler sonunda onlardan kopara kopara aldıkları hakları ve bu hakların kendilerinin kârlarında yapmış olduğu eksiltmeyi, mamüllerine zam yaparak bir kısmını telafi etmek, geri kalan kısmında bun-

dan evvel teknik personel yani beyaz yakalı dediklerine verdiği tavizi keserek telafi etmek yoluna gitmektedirler artık.

BİR ÖRNEK

Amerika sermayeli bir ilaç fabrikası bu günlerde Türk sermayeli bir ilaç fabrikası sahibi tarafından satın alınıyor. Bu fabrikada çalışan işçilerin hepsi Kimya-İş sendikasının üyesidir.

Teknik eleman olarak çalışan, büro personeli olarak çalışan arkadaşlarımızın yarısından fazlası sendikalıdır. Sendikamıza bağlıdır. Ancak içerisinde İktisat mezunu, Ticari İlimler Akademisi mezunu, eczacı, doktor olan bir kısım arkadaşımızki bunlar tıbbi mümessillik yapmaktadırlar, sendika mücadelesinde önce sendikaya girmişler idi, fakat grev içerisinde ve grevden sonra sendikalı olmaktan vazgeçtiler. Vazgeçmelerinin sebebi işverenin kendilerine gönderdiği bir genelge idi. Bu genelgede işçilere sözleşme ile verilen bütün hakların aynen kendilerine de uygulanacağını söylüyordu. Bunun üzerine bu arkadaşlarımız sendikalı olmaktan vaz geçtiler.

Aradan iki sene geçti, bugün bu fabrikanın satılma sorunu ortaya çıktı. Bu fabrikada bugün çalışan işçiler, sendikalı olan büro personeli ve teknik elemanlar fabrikanın satılmasından hiç bir şekilde endişe etmemektedirler. Fabrikanın sahibinin Amerikalı William olmasıyla Ahmet bey olması arasında bir fark görmeden eskisi gibi çalışmaktadırlar. Çünkü bilmektirki bunu satın alan kişi orada

çalışan işçileri alıp eski fabrikasına götüremez. Hatta o fabrikanın içinde çalıştıkları kısımdan bir başka kısma veremez. Onlara bu şekilde eza ve cefa yapamaz.

Yine o arkadaşlarımız bilmektedirlerki yeni alan sahip eski sahibin imzaladığı sözleşmeye riayet etmek mecburiyetindedir. Bu bakımdan kimseyi kapının önüne koyamaz. Bugün boşlukta kalmış olan o tıbbi mümessiller bir haftadır sendikamızın kapısını aşındırmaktadırlar. Kısa vadede işçilerle aynı ekonomik haklara sahip olmuşlardır. Ancak bugün tamamen boşlukta kalmışlardır. Çünkü kendilerini Van'a Zonguldak'a Konya'ya tayin etme yetkisi vardır işverenin. Bunu yaptığı takdirde o kişilerin işlerini bırakmaları gerek. Ayrıca işçinin 45 günlük kıdem tazminatı hakkı vardır, onlara bu 45 günü verip vermeyeceği belli değildir. Çünkü onlar sözleşmenin kapsamı dışında kalmışlardır.

İŞÇİ SENDİKALARINDA ÖRGÜTLENMEK GEREKİR

Teknik elemanlar ve büro personeli olarak çalışan arkadaşlar belki kısa vadede işverenler tarafından ekonomik bakımdan tatmin edilebilirler. Ancak uzun vadede bu örnekte görüldüğü gibi örgütsüz olmanın acısı çok kötü çekilmektedir. Biz sendika yöneticileri olarak bütün bu teknik eleman ve büro personelinin buldukları, çalıştıkları fabrikalarda bulunan işçi sendikaları içinde örgütlenmelerini arzu ediyoruz. Eğer o çalış-

tıkları yerde işçi sendikaları yoksa orada işçileri örgütlü olabilmeleri için bilinçlendirme yoluna çağırıyoruz.

Teknik elemanların işçi sendikaları içerisinde örgütlenmesini istemiyen sendikacılar da çıkacaktır Türkiye'de. Bu daveti, hem işçi sınıfını mavi yakalı ve beyaz yakalı diye ikiye bölen kapitalistlerle mücadelemizi daha güçlü kılabilmek, hemde teknik eleman arkadaşlarımızın işçi sendikalarına girmeleriyle büyük bir dejenerasyona uğramış bulunan sendikacılığımızın da islah olacağı için yapıyoruz.

Türkiyede kafa ve kol emekçilerinin birleşme sorununun sadece çalıştığımız mesleklerde güncel sorunlarımızı halletmek, kısa vadedeki çıkarlarımızı kurtarmak olmadığını, bunun siyasal iktidarların tercihi göre değişkenlik arzettiğini biliyoruz.

Teknik elemanlar işçi sendikaları içinde örgütlenmeleri takdirde Türkiye'nin bu bozuk düzeni daha süratli bir şekilde alaşağı edilebilir ve işçi sınıfının kurtuluşu daha süratli bir şekilde mümkün olur. Bugün acılarını çektiğimiz ve her konuşmamızda dile getirdiğimiz ülkemizin bağımsızlığı demokratikleşmesi ve giderek işçi sınıfımızın iktidarda olduğu, her türlü sömürünün ortadan kalktığı sosyalist düzenin gelişinin çabuklaşması için bunu kaçınılmaz görüyoruz.

Güçlerimizi birleştirdiğimiz takdirde bunun mümkün olacağına inanıyoruz.

TEKNİK ELEMANLAR, ÇALIŞANLARDAN SOYUTLANAMAZ

(Baştarafı Sayfa 3'de)

Bugün tüm çalışanlar en doğal demokratik istemlerini kazanabilmenin mücadelesini verirken siyasal, iktidarlarca neyin gerçekleştirilmeye çalışıldığını da açıklamakta yarar vardır.

Bu konuda demokratik istemlerimizi konusunda güç birliği yapacağımız ittifak edeceğimiz tüm demokratik kuruluşları tüm nitelik ve boyutlarıyla değerlendirmek ve ancak bu şekilde itti-

fak ve işbirliklerinden olumlu sonuçlar alınabileceğini düşünmek zorundayız.

En azından demokratlarla sosyalistlerin bu mücadeledeki tavrının ve çizgisinin ne olabileceğini kesin olarak saptamak için buna mecburuz. Unutmamak gerekir ki burjuva düzenlerinde burjuvalar kendi çıkar sınıfları dar boğazlara girdiği zaman kendi kurdukları kurallara dahi, uymazlar. Kendi kurallarına uyma-

dan bu oyunu sürdürmek isterler, işte Türkiyemizde de terörüyle baskısıyla tüm anti-demokratik uygulamalarıyla bu, safha safha her geçen gün gözlerimizin önündedir.

Tüm çalışanların sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hakkına kavuşma demokratik hedeflerinde bunu sağlayacak güç kanımca herşeyden önce tüm çalışanların demokratik örgütlerdeki bütünlükleriyle ken-

di ağırlıklarını kendi güçlerini Türkiye'nin siyasal hayatına Türkiye'nin sosyal hayatına koyabilmeleri ve duyurabilmelerine bağlıdır.

Bu mücadelenin yolu ülkemizin tüm çalışanların insanca yaşayacakları bir topluma kavuşabilme mücadele metodu olan bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm mücadelesinden geçer.

Örgütlenme yolundaki duraklar

(Baştarafı Sayfa 6'da)

miş, hem de merkezi bir örgütlenmeye gitmiş oluruz.

Buna benzer başka görüşler de olabilir. Olması sevindiricidir de. Çünkü bu aynı zamanda, teknik elemanların örgütlenme yolunda canlanışlarının bir görünüşüdür. Ne varki, bu görüşlerden eksik veya hatalı olanları, yine birleştirici bir anlayışla ve tavırla, tartışılarak doğru bir çizgiye getirilmelidir. Teknik elemanların acil ve doğru birlikteliği için, bu tartışmayı belli bir seviyede yürütmeyi denemeliyiz. Bir örnek ele alalım : THY Teknisyenler Derneği. Bu dernek 1973 yılında kurulmuştur. 16 Mayıs 1975 günü de kongresini yapmıştır. Hareket takdire değer bir harekettir. THY Teknisyenlerini bir araya getirme yolunda

ileri bir adımdır. Derneğin yapılan kongresinde, Uçak Teknisyenleri Derneği ile birleşme kararı alınmıştır. Yönetim Kurulu, birleşmenin olanaklarını araştırarak ve gerçekleştirmeye çalışacaktır. Bu karar da son derece olumlu. Birlikteliği geliştirici bir karar. Ve ihtiyaçtan doğan bir karar. Ortak davranış, dayanışma ihtiyacından doğan bir karar. Çünkü sorunlar ortak. Ancak bu birleşme, daha yaygın bir düzeyde düşünülse. Tüm teknik elemanların bir örgüt içinde bir araya gelmesi sağlansa. Daha doğru olmayacak mıdır? Elbette olacaktır. Zaten ortak olan sorunlar, onbinlerce basan bir yayın organında dile getirilecek, ülkede çok daha etkin bir ses çıkacak, gerektiğinde birlikteliği bir davranış biçimi gerçekle-

tirilebilecektir.

Bu nasıl olacak? Otuz üç teknik eleman örgütünün katıldığı teknik eleman kurultayında kararlaştırıldığı gibi TÜTED çatısı altında birleşerek. Ve işyerlerine özgü sorunları atlamadan Bunun yolu da, TÜTED İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ kurmak. Hatta, dernekleşme düzeyine erişmiş işyerlerinde TÜTED İŞYERİ KOMİTELERİ kurarak. Böylece, yerel derneğin yapacağı işi TÜTED İŞYERİ KOMİTESİ yapacak, bu arada merkezi örgütlenme de bozulmamış olacaktır.

TAVİR ÇOK ÖNEMLİ

İkinci Teknik Eleman Kurultayı kararları doğrultusunda çalışmak, mevcut işyeri derneklerini TÜTED İŞYERİ TEMSİLCİLİKLERİ VE TÜTED İŞYERİ KOMİTELERİ ne dönüştürme yolunda çalışma yapmak görevimiz. Ancak, bunu geliştirme süreci çok önemli. Yanlış ve sekte yaklaşım, birleştiricilik adına parçalayıcılık olabilir. Bu yüzden, tavrımız ve yaklaşımımız birleştirici olmalıdır. İkna edici, somut durumu sergileyici, yanlış yaklaşımların sadece sermayeye yaradığını sürekli anlatan sabırlı bir tavır olmalıdır. Çünkü, önemli olan, teknik elemanların örgütlenmesi ve emekçilerin yanında yerini almasıdır. Sorun bu yolda, teknik elemanların elinde mevcut tüm araçların değerlendirilmesidir. Kökleşmiş görüşler, yeni yeni filizlenen eğilimler bir süreç içinde değişecektir. Tavrımız bu süreci hızlandırıcı nitelikte olmak zorundadır.

Teknik Elemanların

(Baştarafı Sayfa 1'de)

mesisi için TÜTED Merkez ve Şube Yönetim Kurulları, TÜTED çatısı altında tüm teknik eleman örgütlerini bir araya getiren bir danışma kurulu oluşturmalıdır. Bu, TÜTED'ni güçlenmesi için izlenecek somut bir çalışma biçimidir.

4 — Örgütlenme, Eylem Diyalektik birlikteliği içinde, gelecek, Teknik Eleman Kurultayına kadar, TÜTED'in önderliğinde önce belgesel ve sonra Genel Forum ya da Forumlar oluşturulmalıdır. Bu forumların oluşturulmasıyla somut ve bağlayıcı eylem biçimleri saptanmalıdır.

5 — Gelecek yıl toplanacak. 3. Teknik Eleman Kurultayının düzenlenmesi ve yönlendirilmesi için TÜTED görevlendirilmelidir.

6 — Kurultay tertip komitesi 2. Teknik Eleman Kurultayının bilimsel içeriğini örgütlenme doğrultusundaki somut kararlarını bütün teknik elemanlara en kısa zamanda iletmelidir.

FAŞİZM ve TEKNİK ELEMANLAR

(Baştarafı Sayfa 1'de)

kiyönetimden demokratik ve siyasi amaçlı toplantıları önlemek için yararlanmaları, bu örneklerin en çarpıcı olanları, gündemlerine almalarının bir diğer nedeni olsa gerek.

Teknik elemanlar, baskı ve denetim altına öncelikle alınmak istenen işçi sınıfının en yakınındaki çalışanlar katmanını oluşturduklarından işçi sınıfının sosyal, ekonomik ve demokratik haklarında tüm kısıtlamalardan, onlar ölçüsünde olmasa bile, olumsuz yönde etkilenirler.

Faşist uygulamanın boy hedefidirler.

Geçtiğimiz günlerde toplanan II. Teknik Eleman Kurultayında, sendikal haklarımız elde edilmeye kadar verilecek örgütlü mücadelenin somut biçimi saptanırken, haklarımızı vermeyenlerin, haklarımızı gaspedenlerin hangi güçler olduğu ve bu güçlere karşı verilecek mücadelede kimlerin yanında ve kimlerle birlikte yer alacağımız bir kez daha vurgulandı.

Yan ödemeler uygulaması ile teknik elemanlar arasında ayrıcalıklar yaratarak teknik elemanların gücünü bölmek ve onları kolay yutulur bir lokma haline getirmek isteyenler, aynı uygulama ile onları ekonomik ve siyasi yönden baskı ve denetim altına almak isteyenler, kamu kesiminde çalışan ilericiler, yurtsever teknik elemanları sürenler ülkede giderek yükselen faşizmin uygulayıcılarıdır.

Teknik elemanların genelde verecekleri demokratik müvade demokratik istekleri doğrultusunda, grev ve toplu sözleşme silahlarıyla donatılmış sendikal hak istekleri doğrultusunda verecekleri mücadele ile başlayacak ve somutlaşacaklar. Bu mücadelenin tek yolu teknik elemanların birlikteliğinden ve örgütlenmesinden geçmektedir. Güçlü bir örgütlenmenin sorunları çözmede ne denli etkin bir araç olduğunu ülkemiz ve dünya emekçileri sayısız örneklerle göstermişlerdir.

II. Teknik Eleman Kurultayı örgütlenmek için somut hedefi göstermiştir : Demokratik bir kitle örgütü niteliğinde olan TÜTED'in çatısı altında toplanmak. Şimdi tüm teknik elemanlara düşen görev TÜTED'i güçlendirmektir.

Unutulmamalıdır ki demokratik kitle örgütleri zor günlerde güçlenirler ve zor günlerin dostlarıdır.

TÜTED HABERLER

TÜTED İstanbul Şubesi üye ortak toplantısı yapıldı

(Baştarafı Sayfa 2'de)

toplantılar düzenlenmelidir.

■ Diğer teknik eleman örgütlerinin tümü ile ilişki kurulmalıdır. Bu örgütler bir araya getirilmelidir.

■ Memur dernekleri ve örgütleri ile ilişki kurulmalıdır.

■ Üyelerin somut sorunları dile getirmek üzere çeşitli biçimlerde basın toplantıları düzenlenmelidir. (Örneğin açık hava basın toplantısı)

■ Teknik elemanların örgütlenmesi yolunda, olanaklar ölçüsünde mevcut TMMOB işyeri temsilciliklerinden sonuna kadar yararlanılmalıdır.

■ Ücretli çalışan teknik elemanların izin ve sigorta haklarına sahip olmaları yolunda mücadele verilmelidir. Bu konuda mevcut teknik eleman örgütlerinin yönetmelikler çıkararak, üyelerinin sigortalı olmaları yolunda bağlayıcı kararlar alması sağlanmalıdır. (Örneğin, mühendis ve mimarların bürolarda çalışırken sigortalı olmalarını sağlamak için TMMOB bir yönetmelik çıkarmak için çalışmalar yapılabilir.) Böylelikle, sigortalı teknik elemanların sendikalaşması için TÜTED'in çalışma yapacağı bir alan doğabilecektir.

■ TÜTED işyeri temsilcilikleri ve mümkün olan yerlerde TÜTED İŞYERİ KOMİTELERİ oluşturulmalıdır. Bunların görevleri ayrıntılı olarak saptanmalıdır.

■ Sendikal hakkı olup da henüz sendikalaşmamış olan teknik elemanlar tesbit edilmelidir. Bu üyelerin çalışmakta oldukla-

rı işyerlerindeki sendikalarla ilişki kurularak bu kesimin sendikalaşması sağlanmalıdır.

■ İşçi Konfederasyonları ve işçi sendikaları ile ilişkiler kurulmalı, bu kuruluşların tüm çalışanların ve tüm teknik elemanların sendikal haklarına kavuşmaları yolunda genel anlamda, teknik elemanların toplu sözleşme kapsamına alınmaları yolunda da özel anlamda yardımları sağlanmalıdır.

■ Eğitime önem verilmelidir. Teknik elemanların toplumdaki yerinin emekçilerin yanı sıra olduğu sürekli vurgulanmalı ve yaygınlaştırılmalıdır.

TÜTED'in İstanbul'daki örgütlenmesi yolunda önemli bir adım olan toplantı sonun da, beş işyerinde TÜTED işyeri temsilcilikleri ataması yapılmıştır. Bunlar :

1. Karayolları 1. Bölge Md. işyeri temsilciliği : Saime Kalikan

2. YSE 1. Bölge Md. işyeri temsilciliği : Hüseyin Akdağ

3. Koca Sinan Belediyesi işyeri temsilciliği : Tarık Aydın

4. Milli Eğitim Md. Teknik Büro işyeri Temsilciliği : Cemal Gökçe

5. Alarko Topçular Fabrikası işyeri temsilciliği : Nurettin Yalçın

Toplantı yeni işyeri temsilcilikleri ve işyeri komiteleri konusunda öneriler getirmek ve yönetim Kurulunun tüm İstanbul üyelerine çağrı yaparak düzenlenecek toplantıda tekrar biraraya gelmek, üzere dağılmıştır.

ÖRGÜTLENME YOLUNDAKİ DURAKLAR...

Yıllardır süregelen bir saplantı vardır. Mühendisi, teknikeri, teknisyeni birbirinden kalın çizgilerle ayırma saplantısı. Özü, üretimdeki uzmanlaşmaya dayanan, ama egemen sınıflar tarafından özellikle abartılan bir olaydır bu. Şartlanma ile kişilerin vazgeçemeyecekleri bir «ünvan» yaratılarak, birbirlerine adeta düşman hale getirilmişlerdir teknik elemanlar. Bazı yerlerdeki kişisel hatalar da bunun üzerine binince, yaratılan bu ayrılık derin uçurumlar görünümü vermiştir... Ama herşey gibi bu olay da değişmektedir. Aradaki buzlar erimekte, zaten üretim içinde var olan birliktelik su yüzüne çıkmaktadır. Sorunların ortak olduğu bilince çıktıkça, ortak davranış ve dayanışmanın da maddi ortamı oluşmaktadır. Örgütlenme daha doğru bir düzeyde gelişmekte, teknik elemanlar her geçen gün daha etkin bir güç haline gelmektedir.

Zaten sorun, bütünüyle örgütlenmektir. Üretimden pay almak için tüm çalışanlar gibi teknik elemanlar bir araya gel-

mek istemekte, gelmektedir. Buna karşılık çalıştıranlar, yani genel anlamda sermaye, teknik elemanların bir araya gelmesini istememekte, birlikteliği çeşitli yollarla engellemeye çalışmaktadır. Bir yandan yasal yoldan belli sınırlamalar getirilmekte. Diğer yandan yapay gelişmeler yaratılmakta. Sürgünler, işten çıkarmalar sürüp gitmektedir... Her şeye rağmen teknik elemanlar örgütlenme düzeylerini geliştirmektedirler. Geliştirecektir.

Ne var ki, bu toplumsal gelişmenin durdurulamıyacağını bilen sermaye örgütlenme yolunda yanlış kanallar göstermektedir. Birlikteliği geciktirebilmek için. Bu çabasını elinden geldiğince sürdürecektir. Teknik elemanlar artık bunun da bilincinde olmak durumundadır. Olmalıdır.

Bugün teknik elemanlar içinde örgütlenme potansiyeli vardır. Görev bu potansiyeli değerlendirebilmektedir. Ama doğru bir biçimde. Çünkü, örgütlenme yolunda atılabilecek yanlış adımlar, teknik elemanların birlikteli-

ğini erteleyebilir.

Örgütlenme potansiyeli var, dedik. Daha da ileri gidebiliriz. Diyebiliriz ki : Teknik elemanlar belli bir düzeyde örgütlüdür de. Çeşitli yerel dernekler. Birlikler. Tekniker, teknisyen cemiyetleri. Meslek Odaları... Teknik Eleman Kurultayını oluşturan, ve kurultaya katılmayan birçok işyeri dernekleri vardır. Görev bir yandan da, varolan bu örgütleri bir çatı altında derlemek, sendikalaşma yolundaki mücadelede TÜTED içinde birleştirmektir.

ÖRGÜTLENMENİN YOLU

Teknik elemanların örgütlenmesinin yolu, teknik elemanların yaşadığı gelişmelerden geçer. Bu gelişmeler ise genel anlamda birdir. İşsizlik, pahalılık, karşısında ücret düşüklüğü ve artan baskılar, sürgünler, kıyımlar karşısında iş güvenliğinden yoksun olma. İstisnasız her iş yerinde, teknik elemanlar için bu sorunlar vardır. Bir de yerel gelişmeler var. İşyerine özgü sorunlar var. Bir yönetmelikten, bir idarecinin tavrından kay-

naklanan sorunlar var. Ama, genel sorunların da, iş yerine özgü sorunların da aralarında kesin çizgiler yoktur. İşyerine özgü sorunlar, o kadar da hiçbir yerde görülmeyen cinsten değildir. Bu yüzden, teknik elemanların örgütlenmelerine temel olacak gelişmeler daha çok genel bir özellik taşır. Bu özellik de örgütlenmenin yolunu ve yöntemini belirlemek durumundadır.

Bu yöntem : Teknik eleman kesiminin çalıştığı işyerlerini esas alan, yani üretimi esas alan merkezi bir örgütlenmedir.

Bu konuda son zamanlarda farklı eğilimler sezilmektedir. Aslında, yıllardır ayrı olarak sürdürülmekte olan mücadele geleceğinin bir anda kırılmamasından da gelmektedir bu eğilimler. Şöyle denilmektedir. Her işyerinde dernekler kurulsun. Hatta, her işyerindeki mühendisler, teknikerler, teknisyenler ayrı ayrı dernekleşsin. Daha sonra bunları bir federasyon, veya konfederasyon içinde birleştirelim. Böylece hem işyerinde örgütlen-

(Devamı Sayfa 5'de)

ISITMA SOĞUTMA KLİMA VE SANAYİ TESİSLERİ İMALAT - TAAHHÜT - PROJE

ERNA

İstanbul Mağaza : Karaköy Necatibey Cad. Karanlık Fırın Sok. No. 7 Tel : 44 41 12 - 44 70 26

İstanbul Fabrika : Topkapı Gümüşsuyu, Fazlıpaşa Cad. No. 5/1 Tel : 21 87 18 - 21 3670

İstanbul Büro : Mete Caddesi 24/2 Taksim/İSTANBUL Tel : 44 41 98 - 45 51 94

Ankara : Selânik Cad. 29/3 Tel : 18 49 29

İTHALAT, İHRACAT ve TÜM DÖVİZ İŞLEMLERİNİZ İÇİN

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

buhar ve kaynar su üretimi tesislerimin proje

imalat ve montajı için

güvenebileceğiniz firma

pemsan SANAYİ KOLL. ŞTİ.

MAKİNA YÜKSEK MÜHENDİSİ ERTAN GURKAN VE ORTAKLARI

meşrutiyet cad. 38/16 yenişehir - ankara tel. 18 19 32

TİCARİET SİGİL NO: 21027

TÜTED HABERLER
TÜTED HABERLER
TÜTED HABERLER

Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni TÜTED adına HALUK ORHUN. HABERLEŞME ADRESİ: Mithatpaşa Cad. 28/24 Kızılay-Ankara Fıatı 50 krş. TÜTED HABERLER'de yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek aktarılabilir. Dizgi ve Baskı: Nüve Matbaası Tel: 17 94 07 ANKARA